

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/16/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3818200814
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Miroslav Mand'ák
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3818200814.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ing. Miroslava Mand'áka a členiek senátu JUDr. Alice Beňovej a JUDr. Ivety Sopkovej v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Žilina, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: N. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom K., S. N. XX, budova D., o zaplatenie 1 844,10 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č.k. 4Csp/15/2018- 82 zo dňa 23. augusta 2018, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku II. a v súvisiacom výroku III. p o t v r d z u j e .

II. Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 1 951,74 eur s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 1 950,46 eur od 19.01.2018 do zaplatenia, do 3 dní. Výrokom II. žalobu čo do zvyšku zamietol. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 98% (výrok III.).

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobca ako banka dňa 05.01.2016 uzatvoril so žalovaným ako klientom zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 274338, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému peňažné prostriedky vo výške 2 100,- eur. Žalovaný je v predmetnej zmluve identifikovaný svojim menom, priezviskom, rodným číslom, adresou trvalého pobytu, č. OP. V bode 1. Zmluvy boli dohodnuté podmienky a účel úveru takto: druh úveru - pôžička, účel úveru - bezúčelový, výška úrokovej sadzby - fixná 17,9% ročne, výška anuitnej splátky 41,22 eur, termín splatnosti 1. anuitnej splátky - 15.01.2016, počet anuitných splátok 96, periodicita a termín splatnosti anuitnej splátky - mesačne, v 15. deň kalendárneho mesiaca, splatnosť úveru 15.12.2023, výška RPMN 20,96 %, priemerná RPMN 15,55%, celková čiastka, ktorú musí klient zaplatiť 4 020,12 eur. Podľa prehľadu splácania žalovaný uhradil spolu 871,42 eur v období od 15.01.2016 do 20.11.2017. S omeškaním splátok bol pri splátkach od 16.10.2017 do 15.01.2018. Z prepočtu zmluvných úrokov a úrokov z omeškania vyplýva, že ku dňu zosplatenia bol dlžný úrok vyčíslený na sumu 106,36 eur (pri úrokovej sadzbe 17,90% ročne) a dlžný úrok z omeškania na sumu 1,28 eur (pri úrokovej sadzbe 5% ročne). Listom zo dňa 18.10.2017 žalobca vyzval žalovaného na zaplatenie omeškaných splátok vo výške 97,61 eur do 23.10.2017 a súčasne ho upozornil na možnosť uplatnenia svojho práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Následne listom zo dňa 18.01.2018 (Výzva na predčasné splatenie úveru) žalobca oznámil žalovanému, že rozhodol o predčasnej splatnosti celého úveru a vyzval ho na úhradu zostávajúcej sumy úveru vo výške 2 011,74 eur s príslušenstvom do 28.01.2018. V článku 2.9.1 Obchodných podmienok žalobcu pre úvery občanom (ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou predmetnej úverovej zmluvy podľa jej bodu 1.1 je upravené dojednanie predčasnej splatnosti úveru tak, že ak nastane akákoľvek

zmena okolností, môže banka vyzvať klienta na predčasné splatenie úveru. V článku 2.8. písm. a) týchto obchodných podmienok skutočnosti, ktoré zakladajú zmenu okolností sú: (nezaplatenie) klient nezaplatí ktorúkoľvek dlžnú podľa zmluvy o úvere ani do 3 mesiacov po lehote jej splatnosti. Žalovaný po zosplatnení neuhradil nič.

3. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2 veta prvá, § 2 písm. a/, b/, d/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a konštatoval, že právny vzťah založený medzi stranami zmluvou o spotrebiteľskom úvere zo dňa 05.01.2016 je občiansko-právnym vzťahom. Právny základom tohto záväzkového vzťahu je zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ktorý upravuje osobitný typ zmluvy vo všeobecnosti. V konaní nebolo sporné, že žalobca pri uzatvorení predmetnej spotrebiteľskej zmluvy bol veriteľom - právnickou osobou, ktorá poskytuje spotrebiteľské úvery v rámci svojej podnikateľskej činnosti a žalovaný spotrebiteľom fyzickou osobou, ktorá nekonala v rámci svojho podnikania alebo povolania. Predmetný úver spolu s úrokom a nákladmi spojeným s úverom sa žalovaný zaviazal splatiť v 96 mesačných splátkach po 41,22 eur. V konaní nebolo sporné, že žalovaný svoj záväzok nesplnil. Žalovaný na svoju obranu neuviedol nič. Celý dlh žalovaného sa stal predčasne splatný dňa 18.01.2018. Keďže žalovaný svoj dlh voči žalobcovi pozostávajúci z nezaplatenej úverovej istiny vo výške 1 844,10 eur, z nezaplateného úroku vo výške 106,36 eur (vyčísleného z neuhradených splátok do dátumu predčasnej splatnosti úveru v dohodnutej výške 17,90% ročne), z nezaplatených úrokov z omeškania vo výške 1,28 eur (vyčísleného z neuhradených splátok do dátumu predčasnej splatnosti úveru vo výške 5% ročne), celkom spolu 1 951,74 eur neuhradil, súd ho zaviazal na zaplatenie žalovanej sumy. O povinnosti žalovaného zaplatiť úrok z omeškania súd rozhodol podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

4. Súd prvej inštancie nepriznal žalobcovi ním uplatnený úrok vo výške 17,9 % ročne z nezaplatenej istiny a z úroku od 19.01.2018 (po zosplatnení) do zaplatenia a v tejto časti žalobu žalobcu zamietol ako nedôvodnú. Podľa ustálenej súdnej praxe (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Obo 143/98) dohodnuté úroky (zmluvné úroky) z poskytnutých peňažných prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátky), následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania. (R 59/2008). V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu a to jednak v podobe úrokov z úveru, ale aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. Pokiaľ navrhovateľ ako veriteľ považoval celý dlh za splatný (nastaním splatnosti i poslednej dohodnutej splátky), potom nastupuje režim platenia úrokov z omeškania, a nie už úrokov z úveru (Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky IV.ÚS 476/2012-14 zo dňa 18.9.2012).

5. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 2 CSP. Žalobca mal vo veci úspech v rozsahu 99% a neúspech v rozsahu 1%, pomer úspechu a neúspechu žalobcu je 98%. Takto pomerne úspešný žalobca má proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 98%

6. Proti tomuto rozsudku v časti vo výroku, ktorým bola žaloba vo zvyšku zamietnutá, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. V odvolaní namietal nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie a žiadal, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zmenil tak, že žalobe vyhovie v celom rozsahu. Poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Žiline sp.zn. 11Co/12/2017 zo dňa 31.01.2017, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 43Co/23/2017 zo dňa 29.11.2017, sp.zn. 43Co/28/2017 zo dňa 27.02.2018, sp.zn. 43Co/7/2018 zo dňa 31.05.2018 a sp.zn. 43Co/29/2018 zo dňa 16.08.2018, rozsudok Krajského súdu v Nitre sp.zn. 8Co/193/2017 zo dňa 07.12.2017, uznesenie sp.zn. 7Co/366/2017 zo dňa 30.11.2017, rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 5Co/297/2017 zo dňa 13.02.2018, sp.zn. 5Co/311/2017 zo dňa 15.02.2018, sp.zn. 5Co/250/2017 zo dňa 13.02.2018 a iné, rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 8Co/138/2017-83 zo dňa 27.03.2018 a ďalšie, podľa ktorých na zaplatenie úrokov z úveru dohodnutých podľa § 502 Obchodného zákonníka má právo každý veriteľ, ktorý uzavrel písomne zmluvu o úvere a na základe ktorej úver skutočne dlžníkovi na jeho žiadosť poskytol, a to až do splatnosti úveru. V zmysle § 506 a § 351 Obchodného zákonníka je potrebné priznať žalobcovi nárok na zaplatenie zmluvných úrokov z nezaplatenej istiny úveru až do úplného zaplatenia úveru, čomu zodpovedá aj právna úprava obsiahnutá v § 6 a § 13 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch. Úroky dohodnuté pri poskytnutí pôžičky alebo úveru predstavujú odmenu za používanie požičanej istiny. Zmluvné úroky sú odplátou za poskytnutie peňažných prostriedkov na základe úverovej zmluvy, predstavujú cenu úveru a dlžník je povinný platiť ich od okamihu reálneho

poskytnutia peňazí až do okamihu ich reálneho vrátenia, a to či už v lehote alebo v omeškaní. Na rozdiel od toho úroky z omeškania predstavujú zákonnú sankciu za omeškanie so splatením istiny a veriteľ ich môže požadovať i keď neboli dojednané. Prítom platí, že môžu existovať popri sebe. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 33Cdo/212/2014 zo dňa 21.08.2014 zmluvné úroky predstavujú odmenu zapožičané peniaze, naproti tomu úroky z omeškania sú sankciou za porušenie povinnosti, teda za nezaplatenie dlhu riadne a včas. Pre posúdenie primeranosti výšky úrokového zaťaženia nemožno obe sadzby úrokov sčítať; zákonné úroky z omeškania nenahradzujú od splatnosti pohľadávky úroky, ktoré si strany dojednali. Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4 Obo/143/1998, na ktoré súd prvej inštancie poukazuje, sa týkalo prioritne otázky nároku na úroky z omeškania v prípade omeškania s platením úrokov za poskytnutie peňažných prostriedkov a nároku na úroky z omeškania v prípade omeškania s platením úrokov z omeškania. Netýkalo sa samotného uplatňovania nároku na dohodnutý úrok z poskytnutých peňažných prostriedkov po zosplatnení nároku. Čo sa týka uznesenia Ústavného súdu SR sp.zn. IV. ÚS 476/2012, ústavný súd za nevyjadroval k meritu veci, teda k nároku na úroky po zosplatnení úveru, zaoberal sa sťažnosťou na porušenie základného práva, najmä práva na súdnu ochranu a konštatoval, že v konaniach predchádzajúcich ústavnej sťažnosti všeobecné súdy neporušili základné právo sťažovateľky. Poukázal i na dôvodovú správu k návrhu znenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov majú patriť dodávateľovi len do uplatnenia práva podľa § 565. Táto navrhovaná zmena nebola nikdy legislatívne prijatá a žiadna právna úprava neobsahuje takéto ani obdobné ustanovenie odopierajúce veriteľovi nárok na zmluvné úroky po zosplatnení dlhu.

7. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

8. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, preskúmal vec v intenciách ustanovení § 379 a § 380 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), t. j. v medziach podaného odvolania a jeho dôvodov.

9. Podľa § 385 ods. 1 CSP nebolo potrebné na prejednanie odvolania žalobcu nariaďovať pojednávanie.

10. Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutej časti vecne správny, a preto je potrebné tento potvrdiť podľa § 387 ods. 1,2 CSP.

11. V zmysle § 378 ods. 1 CSP na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

12. Odvolací súd je v zásade viazaný rozsahom odvolania (§ 379 CSP) a odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP).

13. Odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní (§ 383 CSP).

14. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

15. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

16. Žalobca uplatnil vo svojom odvolaní odvolací dôvod spočívajúci v nesprávnom právnom závere súdu prvej inštancie (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP).

17. Nesprávne právne posúdenie veci je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd prvej inštancie aplikuje na zistený skutkový stav nesprávny právny predpis a tiež vtedy, keď síce aplikuje správny právny predpis, avšak tento nesprávne interpretuje.

18. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie, ako aj s jeho právnym posúdením, vo vzťahu k čomu poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, s ktorým odôvodnením sa odvolací súd identifikuje (§ 387 ods. 2 CSP).

19. Na zdôraznenie správnosti dôvodov uvedených v rozhodnutí súdu prvej inštancie uvádza odvolací súd nasledovné skutočnosti.

20. Žalobca v odvolaní namieta právny záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého právo na riadny úrok z úveru má žalobca iba do zosplatenia istiny úveru .

21. Odvolací súd sa s uvedeným právnym názorom súdu prvej inštancie stotožňuje. Vychádza pritom z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Obo 143/1998, publikovaného pod č R 59/98, podľa ktorého dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania (§ 369 Obchodného zákonníka). Aj keď sa jedná o staršie uznesenie Najvyššieho súdu SR, jeho závery sú stále aktuálne a potvrdzuje ich ustálená rozhodovacia prax najvyšších súdnych autorít, keď napr. Ústavný súd SR v uznesení č.k. IV. ÚS 476/2012-14, zo dňa 18.09.2012 takýto výklad považoval za ústavne akceptovateľný a v tomto smere je odvolacia námietka žalobcu nedôvodná. Záver, že zmluvne dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok) je logický, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu, a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahu medzi stranami sporu.

22. Pokiaľ odvolateľ argumentuje odchylnými rozhodnutiami iných odvolacích súdov, odvolací súd uvádza, že Civilný sporový poriadok vychádza z princípu právnej istoty (čl. 2 ods. 1 CSP). Podľa čl. 2 ods. 2 CSP právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu ako najvyššej súdnej autority v rámci sústavy súdov SR je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú ako judikáty publikované v Zbierke stanovisk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR. Do tohto pojmu možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj jednotlivu v doposiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a vecne na ne nadviazali. S prihliadnutím na čl. 3 CSP do tohto pojmu treba zahrnúť aj rozhodnutia Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva, prípadne Súdneho dvora Európskej únie (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 129/2017 zo dňa 31. 10. 2017). Vzhľadom na uvedené, za právne nevýznamné považoval odvolací súd poukazy žalobcu v odvolaní na rozhodnutia iných odvolacích súdov, týkajúcich sa iných, avšak skutkovo a právne obdobných vecí, pretože rozhodovaním iných odvolacích súdov v preskúmvanej veci odvolací senát rozhodujúci v súdnej veci viazaný nie je.

23. Z vyššie uvedených dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je v napadnutej časti vecne správne, preto ho podľa § 387 ods. 1,2 CSP potvrdil.

24. Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Úspešnému žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pretože mu žiadne trovy odvolacieho konania preukázateľne nevznikli.

25. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).